

FŐVÁROSI FŐÜGYÉSZSÉG
Nyomozás Felügyeleti és Vádelőkészítési Osztály
1054 Budapest, Akadémia u. 13., 1881 Budapest, Pf.: 13.
Telefon: +36-1-472-40-00; Fax: +36-1-472-41-19

NF. 14375/2015/1-I.

HATÁROZAT
feljelentés elbírálásáról

A különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette miatt Varju László által dr. Czeglédy Csaba ügyvéd jogi képviselője útján tett feljelentését a Be. 174. § (1) bekezdésének a) pontja alapján – mivel a cselekmény nem bűncselekmény –

e l u t a s í t o m.

A határozatot a feljelentő jogi képviselőjének azzal kézbesítem, hogy ellene a Be. 195. § (2) bekezdése alapján nincs helye panasznak.

I N D O K O L Á S

Varju László jogi képviselője, dr. Czeglédy Csaba ügyvéd útján feljelentést nyújtott be a Fővárosi Főügyészségre különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette miatt ismeretlen tettes ellen, az alábbi tényállás alapján.

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) Pallas Athéné alapítványokat hozott létre, részükre a következő vagyonok rendelkezésre bocsátásával:

- Domus Animae Alapítvány (a továbbiakban: PADA) – 53.850.000.000.-Ft (a bíróság az alapítványt 2014. január 14. napján jegyezte be)
- Domus Mentis Alapítvány (a továbbiakban: PADM) – 12.000.000.000.-Ft (a bíróság az alapítványt 2014. április 8. napján jegyezte be)
- Domus Scientiae Alapítvány (a továbbiakban: PADS) – 22.450.000.000.-Ft (a bíróság az alapítványt 2014. április 23. napján jegyezte be)
- Domus Concordiae Alapítvány (a továbbiakban: PADC) – 42.000.000.000.-Ft (a bíróság az alapítványt 2014. április 23. napján jegyezte be)
- Geopolitikai Alapítvány (a továbbiakban: PAGEO) – 22.000.000.000.-Ft (a bíróság az alapítványt 2014. október 15. napján jegyezte be)
- Domus Innovationis Alapítvány (a továbbiakban: PADI) – 12.000.000.000.-Ft (a bíróság az alapítványt 2015. október 31. napján jegyezte be)

Az alapítványok céljai, tevékenységei az alapító okiratok szerint az alábbiak:

- **PADA:** a kor követelményeinek megfelelő tudományos műhely létrehozása, amely a modern képzés megteremtésével, valamint kiemelkedő oktatási színvonal és kompetenciák biztosításával fórumot teremt a jövő generációk közgazdasági és pénzügyi szakembereinek; ennek érdekében a közgazdasági, pénzügyi szakemberképzés támogatása, közgazdasági, pénzügyi, valamint interdiszciplináris kutatások elősegítése; a művelődés, az oktatás és a tudomány támogatása és fejlesztése felsőoktatási intézmények révén; az oktatási tevékenység fejlesztése, valamint kutatóhelyek létrehozása és támogatása; a felsőfokú oktatási intézmények szakmai és anyagi támogatása; a hasonló célú szervezetekkel való belföldi és külföldi együttműködés elősegítése és támogatása; nevelés, képességfejlesztés, ismeretterjesztés
- **PADM:** célja és fő tevékenysége alapvetően megegyezik a PADA fő célkitűzéseivel, azzal a kitételrel, hogy ezt a tevékenységet Bács-Kiskun megyére, különösen Kecskemétre koncentrálni kívánja megvalósítani
- **PADS:** a közgazdasági, pénzügyi és bankszakmai szakemberek képzésének, fejlesztésének támogatása, elősegítése; bankszakmai tanfolyamok, akkreditált szakképesítést nyújtó, illetve nemzetközileg akkreditált banki, valamint az EU pályázatkezeléshez kapcsolódó képzések szervezésének, a közgazdasági oktatási tevékenység fejlesztésének előmozdítása; hitelintézeti szakkönyvek, szakfolyóiratok, szaklapok kiadása; a hasonló célú szervezetekkel való belföldi és külföldi együttműködés elősegítése
- **PADC:** a fő célkitűzések azonosak a többi Pallas Athéné alapítvánnyal, azzal a szűkítéssel, hogy ezeket a célkitűzéseket a határon túli, kiemelten a kárpát-medencei közgazdasági és pénzügyi szakemberképzés, oktatás, kutatóműhelyek, valamint felsőoktatás támogatására teszi meg
- **PAGEO:** célja és tevékenysége a gazdaságpolitika geopolitikai megközelítésén alapszik; a világ globális működését és a területi fejlődést leíró és prognosztizáló geostratégiai és geopolitikai tudásösztvonzás megteremtése; ágazati és politikai trendek, biztonságpolitika, gazdaságtörténet, városfejlődés mélyebb feltárásának ösztönzése; nemzetközi geostratégiai intézetekkel való együttműködés ösztönzése és nemzetközi programokban való magyar részvétel elősegítése, a szakemberek képzésének ösztönzése; geostratégiai és geopolitikai szakértők, stratégiai gondolkodók hálózatának kiépítése és Magyarországra hívása; gazdaságstratégiával és tervezéssel kapcsolatos szakmai közélet ösztönzése, műhelymunkák és kutatócsoportok támogatása; nemzetközi szakirodalmak hazai megjelentetése; geostratégiai és geopolitikai kutatási intézmény kiépítése

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mnbtv.) 162. § (2) bekezdése lehetővé teszi az MNB részére, hogy többségi tulajdonában álló gazdasági társaságot alapítson vagy alapítványt hozzon létre a feladataival és az elsődleges céljával összhangban. A 3. § (1) bekezdése alapján az MNB elsődleges célja az árstabilitás elérése és fenntartása, a 4. § ezentúl mintegy 15 bekezdésben szabályozza az MNB feladatait, köztük az alapvető feladatokat. E törvényi szabályozásban nem szerepel a közgazdasági és pénzügyi szakemberképzés, műhelymunkák támogatása, nemzetközi szakemberek Magyarországra hívása; emellett az alapító okirat egyáltalán nem szabályozza, hogy az MNB bármilyen célból alapítványt hozhat létre.

A feljelentő álláspontja szerint a fentiekre tekintettel az MNB nem hozhat létre alapítványt szakemberképzés, illetve tanulmánykészítés céljából, mivel az nem feladata a jegybanknak.

Ezen túl az alapítványok egyáltalán nem, vagy csak alig-alig törekednek az alapítványi célok megvalósítására:

- a PAGEO a Svábhegyen 1,3 milliárd forintért, az Úri u. 72. szám alatt egymilliárd forintért vásárolt ingatlant
- a PADA az Úri u. 21. szám alatti ingatlanért 1,85 milliárd forintot, a Lónyay-villáért 3,4 milliárd forintot fizetett
- a PADS 450 millió forintért vásárolt ingatlanba költözött
- a PADM a korábbi kecskeméti kórház részlegét szerezte meg 1,7 milliárd forintért
- a PADI 2,7 milliárd forintért tervezi ingatlan vásárlását
- az összes Pallas Athéné alapítvány közel 80 milliárd forintért vásárolt Bónusz Magyar Államkötvényt
- ehhez képest az alapítványok – a PADI kivételével – összesen 261.000.000.-Ft-ot költöttek az alapítványi célok között meghatározott szakképzésre, hallgatók és kutatók támogatására, tanulmányutak és konferenciák finanszírozására, míg az alapítványok által foglalkoztatott személyek részére 2014. év folyamán 232 millió forint került kifizetésre

Az MNB a 2013. évben 201 milliárd, majd 2014. évben 511 milliárd forint árfolyamnyereséget könyvelt el. A jegybank eredményét a vonatkozó szabályok szerint kötött formában lehet felhasználni: az a jegybanki eredménytartalékot növelheti, átkerülhet devizaárfolyammal kapcsolatos úgynevezett kiegyenlítési tartalékba, illetve osztalékot lehet belőle fizetni. Az MNB vezetése viszont az árfolyamnyereséget nem tüntette fel nyereségként, hanem még azt megelőzően elköltötte. Ennek nyomát az éves beszámolóban lehet megtalálni, ami „egyéb eredménytényezők” megnevezéssel tünteti fel az ilyen címen szereplő összegeket. Az „egyéb eredménytényezők” 2013. évben 12 milliárd forintot tettek ki, azonban 2014. évben 278 milliárd forintra nőttek, ami mögött döntően a Pallas Athéné Közgondolkodási Program keretében alapítványoknak történt alapítói vagyonátadás áll.

A feljelentő álláspontja szerint az alapítványok létrehozása ürügyén lényegében az állami vagyon elvonása, kimentése folyik ipari méretekben. Az alapítványi forma oka pedig az lehet, hogy a Ptk. rendelkezései alapján az alapító az alapítvány részére juttatott vagyont nem vonhatja el és nem követelheti vissza, az alapítványt nem szüntetheti meg; vagyis az MNB alapítványaiba kiszervezett vagyon a köz számára „elúszott”, és csak a feljelentés szerinti bűncselekmény megállapítása esetén kerülhet vissza az állam rendelkezése alá. Az alapító megszegte a vagyonkezeléssel kapcsolatos kötelezettségét, mivel olyan célra hozott létre több tízmilliárdos alapítványokat, amely célokra a törvény szerint nem hozhatott volna létre. A köteleességszegéssel okozati összefüggésben áll a vagyoni hátrány: összesen 164,3 milliárd forint került ki a Magyar Állam rendelkezése alól.

A feljelentő végül előadta, hogy egyrészt az MNB alapítvány-létrehozási gyakorlatának kivizsgálását, az elkövetők büntetőjogi felelősségre vonását kívánja elérni, de az is a célja, hogy az ügyészség törvényességi felügyeleti eljárásában tegye meg a szükséges lépéseket a Pallas Athéné alapítványok megszüntetése és az oda kimentett köztulajdon állami költségvetésbe történő visszaszámoltatása érdekében.

A fentiek alapján a Fővárosi Főügyészségre érkezett beadvány egyrészt büntetőeljárás megindítására irányuló kezdeményezésként (feljelentésként), másrészt az ügyészség civil szervezetekre kiterjedő törvényességi ellenőrzési jogkörébe tartozó intézkedések megtételére irányuló kérelemként értékelendő.

Kiemelendő, hogy a jelen határozat tárgyát kizárólag a hűtlen kezelés bűncselekménye miatt tett feljelentés elbírálása képezi, a törvényességi ellenőrzés körébe tartozó ügyészi intézkedésekre irányuló kérelem tárgyában a Fővárosi Főügyészség Magánjogi Osztálya jár el.

A Btk. 376. § (1) bekezdésébe ütköző hűtlen kezelés bűncselekményét az követi, akit idegen vagyon kezelésével bíztak meg, és az ebből folyó kötelességének megszegésével vagyoni hátrányt okoz.

A feljelentés lényege szerint az MNB képviselőtében eljáró személyek 2014-2015. év során az irányadó törvényben nem engedélyezett célra hoztak létre alapítványokat, amelyek részére – eltérve az MNB eredményének felhasználási módjára vonatkozó szabályoktól – együttesen 164,3 milliárd forintot bocsátottak rendelkezésre, így ezen összeg vagyoni hátránynak minősül.

A fentiekre tekintettel a vagyonkezelési kötelezettségszegés, mint törvényi tényállási elem megvalósulása kérdésében történő állásfoglalás céljából azt kellett vizsgálni, hogy az alapítványok létrehozása, illetve a részükre történt vagyonátadás jogszabályba ütközően történt-e.

Az Mnbtv. – feljelentő által is hivatkozott – 162. § (2) bekezdése alapján az MNB feladataival és elsődleges céljával összhangban alapítványt hozhat létre. Hangsúlyozandó, hogy e jogszabályi megfogalmazás alapján az MNB által létrehozott alapítvány tevékenységének nem kell azonosnak lenni valamelyik jegybanki feladattal (az MNB feladatait döntően maga látja, az alapfeladatok nagyobb részét az Mnbtv. 4. § (12) bekezdése alapján kizárólagos hatáskörben), hanem azzal összhangban állónak kell lennie, ezáltal a jogalkotó széles mozgásteret biztosított a lehetséges alapítványi célok meghatározására. Ennél fogva nem helytálló az a feljelentői okfejtés, hogy a Pallas Athéné alapítványok létrehozása azért volt jogsértő, mert a szakemberképzés és a tanulmánykészítés nem feladata a jegybanknak.

Az Mnbtv. 3. § (2) bekezdése alapján az MNB elsődleges céljának veszélyeztetése nélkül támogatja a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának fenntartását, ellenállóképességének növelését, a gazdasági növekedéshez való fenntartható hozzájárulásának biztosítását és a rendelkezésére álló eszközökkel a Kormány gazdaságpolitikáját. A 44. § (3) bekezdése rögzíti, hogy az MNB részt vállal a pénzügyi kultúra erősítésével, terjesztésével, valamint a felügyeleti, illetve a felügyelt tevékenységgel kapcsolatos tanulmányok készítésének és közzétételének, valamint a civil fogyasztóvédelmi szervezetek tevékenységének támogatásában.

A feljelentésben foglaltak – és az MNB hivatalos internetes honlapján közzétett, ezzel egyező információk – szerint az MNB által létrehozott Pallas Athéné alapítványok célja az oktatási, a kutatási és a tudományos tevékenység sokoldalú támogatása a közgazdaságtan, a pénzügyek illetve a geopolitika területén.

Tekintettel arra, hogy a hivatkozott jogszabályhelyek alapján az MNB feladatát képezi a Kormány gazdaságpolitikájának támogatása, valamint a pénzügyi kultúra erősítésével, terjesztésével kapcsolatos tanulmányok támogatása, nem tehető olyan megállapítás, hogy a felsorolt alapítványi célok a jegybanki feladatokkal ellentétesek, összhangban nem állók, ezáltal pedig jogszabályba ütközők lennének.

A feljelentő által hivatkozott azon körülmény, hogy az MNB alapító okirata nem tartalmaz szabályozást az alapítványok létrehozásával összefüggésben, az ismertetett jogszabályi rendelkezések mellett nem bír jelentőséggel.

Az alapítványok jogszabálysértő létrehozásával kapcsolatos feljelentői álláspontnak mindemellett ellentmond az is, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint – a feljelentésben is rögzítetten – valamennyi alapítványt jogerősen nyilvántartásba vette az illetékes bíróság, amely – a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvényben szabályozott nyilvántartásba vételi eljárás keretében – köteles vizsgálni a megjelölt alapítványi cél jogszerűségét.

Az alapítványok rendelkezésére bocsátott vagyon körében a feljelentő helytállóan hivatkozik arra, hogy az MNB tárgyévi eredményének felhasználási módját az Mnbtv. jelentősen korlátozza. A feljelentés is tartalmazza ugyanakkor, hogy az MNB a Pallas Athéné alapítványok részére nem a tárgyévi elszámolt eredménye terhére, hanem az év során képződő bevételeiből teljesített alapítói juttatásokat, ezt a jegybank hivatalos internetes honlapján közétett éves beszámolók eredménykimutatásai és kiegészítő mellékletei is alátámasztják.

Az Mnbtv. 170. § (1) bekezdése alapján a jegybank bevételei a felügyeleti díj, az MNB által kiszabott bírságok, az igazgatási-szolgáltatási díj és az egyéb bevételek. A 170. § (3) bekezdése előírja, hogy a kiszabott bírságokból származó bevételek

- a) közgazdasági, pénzügyi szakemberképzés elősegítésére, támogatására,
- b) közgazdasági, pénzügyi, valamint interdiszciplináris kutatások elősegítésére, támogatására,
- c) a pénzügyi kultúra erősítésére, terjesztésére, a pénzügyi tudatosság fejlesztésére, valamint ezen célok elősegítésére, így különösen a kapcsolódó oktatási és kutatási infrastruktúra fejlesztésére,
- d) alapítványi támogatásra, valamint
- e) karitatív célra fordíthatóak.

Tekintettel arra, hogy a törvény nem tartalmaz olyan kikötést, ami szerint kizárólag a bírságbevételek lennének a fenti célokra felhasználhatóak, nem ütközik jogszabályba az, ha a jegybank a hivatkozott célokra – amelyek jelentős átfedést mutatnak a Pallas Athéné alapítványok célkitűzéseivel – a bevételeiből a beszedett bírságokat meghaladó összeget fordít, amennyiben – figyelemmel az Mnbtv. korábban már hivatkozott 3. § (2) bekezdésére – ezzel az elsődleges célját, illetve alapvető feladatainak ellátását nem veszélyezteti.

Megjegyzendő az is, hogy az alapítvány részére az alapító által nyújtható vagyoni juttatás vonatkozásában a Ptk., az Mnbtv., vagy más jogszabály nem határoz meg felső korlátot, így önmagában az átadott vagyon kiemelkedő értéke jogsértést, vagyonkezelési kötelességszegést nem alapozhat meg.

A fentiek alapján sem az alapítványok jogszabálysértő létrehozására, sem a jogellenes vagyonátadásra vonatkozó feljelentői álláspont nem foghat helyt, ennél fogva a feljelentésben előadott tényállás tekintetében az MNB képviselőjében eljáró személyek részéről hiányzik a vagyonkezelési köteleességszegés, mint a hűtlen kezelés bűncselekményének elkövetési magatartása.

Habár a feljelentő álláspontjának összegzésekor az MNB képviselőjében eljáró személyek büntetőjogi felelősségére utalt, a tényállás bemutatása során sérelmezte, hogy a Pallas Athéné alapítványok a részükre juttatott vagyon jelentős hányadát az alapítványi céloktól eltérően használják fel, ezért a hűtlen kezelés bűncselekményének megvalósulását vizsgálni kellett az alapítvány vezető tisztségviselői, a kuratóriumi tagok vonatkozásában is.

E körben megállapítottam, hogy a feljelentés az alapítványok sérelmére okozott vagyoni hátrányra utaló tényállítást nem tartalmaz. Az MNB hivatalos internetes honlapján hozzáférhető információk szerint az ingatlanvásárlások az alapítványi célok megvalósítását szolgálták; ezzel ellentétes adat a feljelentésben nem szerepel, a PADS esetében a feljelentés is úgy fogalmaz, hogy a megvásárolt ingatlanba az alapítvány költözött be. Az alapítvány vagyonát nem csökkenti sem az alapítványi céllal összefüggő ingatlanvásárlás (a pénzvagyon helyébe azonos értékű ingatlanvagyont lép), sem – az állam által garantált – értékpapírok vásárlása, ezek mellett az alapítványok által foglalkoztatott személyek részére teljesített kifizetésekkel kapcsolatos összegző adat sem veti fel önmagában vagyoni hátrány bekövetkezését. Ennek okán – szintén tényállási elem hiányában – e körben sincs alap a nyomozás elrendelésére.

Mindezekre tekintettel a feljelentést a rendelkező részben foglaltak szerint elutasítottam.

A feljelentő a feljelentés tárgyát képező cselekménynek nem sértette, ezért a Be. 195. § (2) bekezdése alapján a feljelentést elutasító határozat ellen nem élhet panasszal.

Budapest, 2015. december 17.

Dr. Várhomoki Ambrus s.k.
ügyész

Kiadmány hitelül:

Kiadó:

N.F. 14375/2015/1-I.

Fővárosi Főügyészség
Budapest V., Akadémia u. 43.
Postacím: Budapest, Pf.: 13.
1881

AJÁNLOTT TÉRTIVÉNYES

2015-12-29 dr. Czeglédi Csaba

2015-12-29

DÍJHITELVEZETT
Budapest 502.
1363

R

BUDAPEST 502 POSTA

Magyar Posta

RL 1363 020 749 287 5

Szombat Ehely
Kossuth Lajos u. 8.
9700